

**МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ, ДОВКІЛЛЯ ТА СІЛЬСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ**

НАКАЗ

20.02.2026 № 2892

**Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
09 березня 2026 року
за № 317/45711**

**Про затвердження Вимог до інкубаторіїв (інкубаційних
цехів) та потужностей з утримання свійської птиці**

Відповідно до [підпункту «е» пункту 2 частини першої статті 7 Закону України від 04 лютого 2021 року № 1206-IX «Про ветеринарну медицину та благополуччя тварин», пункту 29](#) Всеохоплюючої стратегії імплементації Глави IV (Санітарні та фітосанітарні заходи) Розділу IV «Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею» Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2016 року № 228, пунктів 262, 264 [плану заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони](#), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 року № 1106, [пункту 8 Положення про Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 липня 2025 року № 903,](#)

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити [Вимоги до інкубаторіїв \(інкубаційних цехів\) та потужностей з утримання свійської птиці](#), що додаються.
2. Департаменту державної політики у сфері санітарних та фітосанітарних заходів і продовольчої безпеки забезпечити в установленому законодавством порядку подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
3. Цей наказ набирає чинності через шість місяців з дня його офіційного опублікування.

4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра економіки, довкілля та сільського господарства України згідно з розподілом обов'язків.

**Міністр економіки, довкілля
та сільського господарства України**

Олексій СОБОЛЕВ

ПОГОДЖЕНО:

Голова Державної служби України
з питань безпеки харчових продуктів
та захисту споживачів

Сергій ТКАЧУК

Міністр охорони здоров'я України

Віктор ЛЯШКО

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства економіки,
довкілля та сільського
господарства України
20 лютого 2026 року № 2892

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
09 березня 2026 року
за № 317/45711

Вимоги **до інкубаторіїв (інкубаційних цехів) та потужностей з** **утримання свійської птиці**

I. Загальні положення

1. Ці Вимоги встановлюють вимоги до інкубаторіїв (інкубаційних цехів) та потужностей з утримання свійської птиці щодо біологічної безпеки, приміщень, споруд та обладнання, а також персоналу, спостереження та ведення записів.

2. Ці Вимоги є обов'язковими для:

операторів потужностей (операторів ринку), в управлінні яких перебувають інкубаторії (інкубаційні цехи) (далі — оператори інкубаторіїв (інкубаційних цехів)) та потужності з утримання свійської птиці (далі — оператори потужностей з утримання свійської птиці);

державних ветеринарних інспекторів та уповноважених осіб, яким відповідно до законодавства про державний контроль надано повноваження на здійснення окремих заходів державного контролю за дотриманням законодавства про ветеринарну медицину на відповідній потужності (далі — уповноважені особи).

3. Положення **розділів II–V** цих Вимог застосовуються до інкубаторіїв (інкубаційних цехів) та потужностей з утримання свійської птиці, які підлягають затвердженню відповідно до **статті 43** Закону України від 04 лютого 2021 року № 1206-IX «Про ветеринарну медицину та благополуччя тварин» (далі — Закон).

4. Положення **розділу VI** цих Вимог застосовуються до інкубаторіїв (інкубаційних цехів) та потужностей з утримання свійської птиці, які підлягають:

затвердженню відповідно до вимог **статті 43** Закону;

державній реєстрації відповідно до вимог **статті 44** Закону.

5. У цих Вимогах терміни вживаються в таких значеннях:

1) добовий молодняк свійської птиці — свійська птиця віком до 72 годин;

2) згряя — уся свійська птиця та всі птахи, які утримуються в умовах неволі, з однаковим ветеринарно-санітарним станом, що утримуються в одному приміщенні або в одному відгородженому місці та складають одну епідеміологічну одиницю; для свійської птиці, яка утримується в закритих приміщеннях, це визначення також включає всіх птахів, які перебувають в одному і тому самому повітряному просторі;

3) кондиційний молодняк — молодняк свійської птиці, що відповідає таким вимогам: жвавий, швидко реагує на звук; стійкий на ногах; м'який підібраний живіт; щільно закрите пупове кільце; чиста клоака; ясні, круглі, випуклі, блискучі очі; пух повністю сухий, блискучий, рівномірно розподілений на всьому тілі; корпус щільний; крила в курчат та індишат притиснуті до тулуба;

4) племінна свійська птиця — свійська птиця віком від 72 годин, призначена для виробництва інкубаційних яєць;

5) транспортні засоби — автомобільні транспортні засоби, залізничні транспортні засоби, судна та літальні апарати.

Інші терміни вживаються в значеннях, наведених у [Законі](#) та Законі України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин» та інших виданих відповідно до них нормативно-правових актів. Термін «інкубовані яйця» вжито у значенні, наведеному у [Вимогах до інкубаційних яєць та молодняку свійської птиці](#), затверджених наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 02 червня 2023 року № 1228, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 19 червня 2023 року за № 1021/40077.

6. Інкубаторії (інкубаційні цехи) та потужності з утримання свійської птиці, зазначені в пункті 3 цього розділу, повинні відповідати вимогам, установленим [розділами II–V](#) цих Вимог щодо біологічної безпеки, приміщень, споруд, обладнання, персоналу та спостереження, яке включає програми мікробіологічного контролю та спостереження за хворобами тварин.

7. Лабораторні дослідження (випробування), зазначені в [розділі V](#) цих Вимог, повинні проводитися в уповноваженій лабораторії.

8. Ведення записів щодо інкубаторіїв (інкубаційних цехів) та потужностей з утримання свійської птиці, зазначених у [пункті 4](#) цього розділу, повинно здійснюватися відповідно до вимог, установлених [статтею 26](#) Закону та [розділом VI](#) цих Вимог.

II. Загальні вимоги до інкубаторіїв (інкубаційних цехів) та потужностей з утримання свійської птиці щодо біологічної безпеки

1. Загальні вимоги щодо території інкубаторіїв (інкубаційних цехів) та потужностей з утримання свійської птиці

1. Інкубаторії (інкубаційні цехи) та потужності з утримання свійської птиці повинні бути спроектовані та побудовані у спосіб, що забезпечує ефективне очищення та дезінфекцію.

2. Територія безпосередньо навколо інкубаторіїв (інкубаційних цехів) та потужностей з утримання свійської птиці повинна в разі можливості бути вимощена бетоном або іншим непроникним матеріалом для полегшення очищення та дезінфекції.

3. З метою запобігання проникненню сторонніх осіб та тварин інкубаторії (інкубаційні цехи) та потужності з утримання свійської птиці повинні бути оточені захисним парканом.

4. На території інкубаторіїв (інкубаційних цехів) та потужностей з утримання свійської птиці не допускається наявність рослинності та сміття, що можуть приваблювати або створювати умови для укріплення шкідників.

2. Загальні вимоги щодо відвідувачів, персоналу та транспортних засобів

1. Вхід / доступ на територію інкубаторіїв (інкубаційних цехів) та потужностей з утримання свійської птиці відвідувачів та транспортних засобів повинен бути контрольованим.

2. Персонал та відвідувачі перед входом на територію інкубаторіїв (інкубаційних цехів) та потужностей з утримання свійської птиці не повинні контактувати зі свійською птицею, яка походить з інших потужностей, відходами птахівництва або птахопереробними потужностями.

3. Транспортні засоби очищують та дезінфікують перед завантаженням кожної партії інкубаційних яєць або свійської птиці.

4. Оператори інкубаторіїв (інкубаційних цехів) та потужностей з утримання свійської птиці повинні розробити, ввести в дію та застосовувати документовані процедури біологічної безпеки.

III. Вимоги до інкубаторіїв (інкубаційних цехів)

1. Вимоги щодо біологічної безпеки

1. Оператори інкубаторіїв (інкубаційних цехів) повинні забезпечити виконання загальних вимог щодо біологічної безпеки, установлених **розділом II** цих Вимог, а також вимог, установлених пунктами 2–7 цього підрозділу.

2. Інкубаційні яйця свійської птиці повинні надходити з потужностей з утримання племінної свійської птиці або з інших інкубаторіїв (інкубаційних цехів) свійської птиці, що затверджені відповідно до вимог законодавства про ветеринарну медицину.

3. Інкубаційні яйця повинні бути очищені та продезінфіковані в період між їх надходженням в інкубаторій (інкубаційний цех) та початком процесу інкубації або на момент їх відправлення, крім випадків, коли вони були попередньо продезінфіковані на потужності походження.

4. Очищенню та дезінфекції підлягають:

- 1) інкубатори та інше обладнання після завершення процесу інкубації;
- 2) пакувальний матеріал після кожного його використання. Вимога цього підпункту не застосовується до одноразового пакувального матеріалу, що підлягає знищенню після першого використання.
5. Інкубаторії (інкубаційні цехи) обладнують установками / системами для збору стічних вод.
6. Відвідувачам інкубаторіїв (інкубаційних цехів) повинні надаватись спеціальний одяг, спеціальне взуття та засоби індивідуального захисту відповідно до мінімального переліку спеціального одягу, спеціального взуття та засобів індивідуального захисту, наведеного в **таблиці 1** додатка 1 до цих Вимог.
7. Оператори інкубаторіїв (інкубаційних цехів) зобов'язані надати персоналу внутрішні інструкції щодо дотримання гігієнічних вимог та забезпечити спеціальним одягом, спеціальним взуттям та засобами індивідуального захисту відповідно до **таблиці 1** додатка 1 до цих Вимог.

2. Вимоги щодо приміщень, споруд та обладнання інкубаторіїв (інкубаційних цехів)

1. Інкубаторії (інкубаційні цехи) повинні бути фізично та функціонально відокремлені від приміщень та споруд, у яких утримуються свійська птиця або будь-які інші птахи.
2. Наступні функціональні зони та відповідне обладнання в інкубаторії (інкубаційному цеху) повинні бути розмежовані та ізольовані одне від одного з метою уникнення перехресного забруднення:
 - 1) зона зберігання та сортування яєць;
 - 2) зона дезінфекції яєць;
 - 3) передінкубаційна зона (прогрівання / підготовка перед закладанням);
 - 4) інкубаційна зона (для виведення (вилуплення));
 - 5) зона сортування за статтю та вакцинації добового молодняка свійської птиці;
 - 6) зона пакування інкубаційних яєць та добового молодняка свійської птиці для відправлення;
 - 7) зона для штампування інкубаційних яєць;
 - 8) зона зберігання ящиків / коробок для яєць та добового молодняка свійської птиці, яєчних лотків, підкладок для ящиків / коробок для молодняка свійської птиці, хімічних речовин та інших предметів, матеріалів, речовин;
 - 9) зона миття обладнання;
 - 10) зона поводження з побічними продуктами тваринного походження та іншими відходами;

11) приміщення для переодягання персоналу (роздягальні), душові та санітарні приміщення;

12) їдальні для персоналу;

13) офісні приміщення.

3. Добовий молодняк свійської птиці або інкубаційні яйця, що утримуються / зберігаються в інкубаторії (інкубаційному цеху), не повинні контактувати з гризунами та птахами, що потрапляють з-за меж інкубаторію (інкубаційного цеху).

4. Виробничі процеси в інкубаторії (інкубаційному цеху) організовують за принципом односпрямованого (послідовного) потоку руху інкубаційних яєць, мобільного (рухомого) обладнання та персоналу, уникаючи перехресного забруднення та без їх повернення до попередніх етапів (зон).

5. Інкубаторії (інкубаційні цехи) повинні бути забезпечені відповідними системами природного або штучного освітлення, вентиляції та регулювання температури.

6. Стіни, підлога, інші поверхні та обладнання інкубаторіїв (інкубаційних цехів) повинні легко чиститися та дезінфікуватися.

7. Для очищення та дезінфекції приміщень, обладнання та транспортних засобів, що використовуються для добового молодняка свійської птиці та інкубаційних яєць, інкубаторій (інкубаційний цех) повинен бути забезпечений відповідним обладнанням, яке перебуває у справному стані та доступне для використання.

8. Оператори інкубаторіїв (інкубаційних цехів) повинні забезпечити державного ветеринарного інспектора та/або уповноважених осіб можливістю використовувати кімнату:

1) під час здійснення заходів державного контролю щодо відповідності інкубаторію (інкубаційного цеху) вимогам, установленим цими Вимогами;

2) для видачі ветеринарних документів.

3. Вимоги щодо персоналу інкубаторіїв (інкубаційних цехів)

1. Персонал, який виконує роботи з інкубаційними яйцями та добовим молодняком свійської птиці, повинен мати відповідні знання та навички у сфері дезінфекції та інших гігієнічних заходів, що запобігають розповсюдженню інфекційних хвороб тварин. Зазначені знання та навички повинні бути здобуті шляхом спеціальної підготовки (у тому числі в оператора інкубаторію (інкубаційного цеху)) або шляхом отримання еквівалентного практичного досвіду та підтверджені відповідними записами оператора інкубаторію (інкубаційного цеху).

2. Використання персоналом інкубаторію (інкубаційного цеху) власного одягу або взуття під час виконання технологічних операцій з інкубаційними яйцями або добовим молодняком свійської птиці забороняється.

4. Вимоги щодо спостереження, яке повинно здійснюватися стосовно інкубаторіїв (інкубаційних цехів)

1. Оператори інкубаторіїв (інкубаційних цехів) повинні забезпечити провадження програми мікробіологічного контролю, яка відповідає вимогам **підрозділу 1** розділу V цих Вимог.

2. Оператори інкубаторіїв (інкубаційних цехів) повинні забезпечити взаємодію з операторами потужностей з утримання свійської птиці, з яких походять інкубаційні яйця, щодо відбору зразків в інкубаторії (інкубаційному цеху) для проведення лабораторних досліджень (випробувань) у рамках виконання програми спостереження за хворобами тварин, визначеної **підрозділом 2** розділу V цих Вимог.

IV. Вимоги до потужностей з утримання свійської птиці

1. Вимоги щодо біологічної безпеки

1. Оператори потужностей з утримання свійської птиці повинні забезпечити виконання загальних вимог щодо біологічної безпеки, установлених **розділом II** цих Вимог, та вимог, установлених пунктами 2–9 цього підрозділу.

2. Інкубаційні яйця:

1) збирають якнайшвидше (без необґрунтованих та невиправданих затримок) після їх знесення, з регулярними інтервалами, але не рідше одного разу на день;

2) очищують та дезінфікують якнайшвидше (без необґрунтованих та невиправданих затримок) після збирання, крім випадків, коли дезінфекцію здійснюють в інкубаторії (інкубаційному цеху);

3) поміщають у новий або очищений та продезінфікований пакувальний матеріал.

3. Якщо на потужності одночасно утримується свійська птиця, що належить до рядів Куроподібні (*Galliformes*) та Гусеподібні (*Anseriformes*), зазначені ряди свійської птиці утримують у режимі чіткого відокремлення.

4. Санітарні перерви здійснюють після проведення операцій з очищення та дезінфекції та перед введенням будь-яких нових зграй свійської птиці на потужності з утримання свійської птиці.

5. Потужності з утримання свійської птиці обладнують установками / системами для збору стічних вод.

6. Оператори потужностей з утримання свійської птиці повинні надати персоналу внутрішні інструкції щодо дотримання гігієнічних вимог.

7. Оператори потужностей з утримання свійської птиці повинні забезпечити персонал, спеціалістів ветеринарної медицини, які здійснюють ветеринарне обслуговування потужностей з утримання свійської птиці, та відвідувачів спеціальним одягом, спеціальним взуттям та засобами індивідуального захисту відповідно до **таблиці 2** додатка 1 до цих Вимог.

8. У разі контакту персоналу з хімічними речовинами (у тому числі з біоцидами (біоцидними продуктами)) або вакцинами оператори потужностей з утримання свійської птиці повинні додатково забезпечити зазначений персонал спеціальним одягом та засобами

індивідуального захисту відповідно до інструкцій з використання хімічних речовин / вакцин.

9. Прання спеціального одягу та чищення спеціального взуття здійснюють у спеціально призначених приміщеннях або централізовано. Використання персоналом власного одягу не допускається.

2. Вимоги щодо приміщень, споруд та обладнання потужностей з утримання свійської птиці

1. Розміщення та планування потужностей з утримання свійської птиці повинні відповідати типу виробництва, що здійснюється з використанням зазначених потужностей.

2. На потужностях з утримання свійської птиці повинна утримуватися лише свійська птиця, яка походить зі зазначеної потужності або яка походить з:

1) інших потужностей з утримання свійської птиці, затверджених відповідно до вимог законодавства про ветеринарну медицину; або

2) інкубаторіїв (інкубаційних цехів) свійської птиці, затверджених відповідно до вимог законодавства про ветеринарну медицину; або

3) країни або її окремої території (зони або компартмента), яка внесена до реєстру країн та потужностей, з яких дозволяється ввезення (пересилання) продуктів та живих тварин на митну територію України.

4. Свійська птиця не повинна контактувати з гризунами та птахами, що потрапляють з-за меж потужності з утримання свійської птиці.

5. Приміщення та споруди потужностей з утримання свійської птиці повинні бути сконструйованими у спосіб, що забезпечує належні гігієнічні умови та дозволяє здійснювати спостереження за станом здоров'я тварин.

6. Стіни, підлога, інші поверхні та обладнання потужностей з утримання свійської птиці повинні легко чиститися та дезінфікуватися.

7. Для очищення та дезінфекції приміщень, обладнання, інвентарю, тари та транспортних засобів, що використовуються на потужностях з утримання свійської птиці, оператори потужностей з утримання свійської птиці повинні забезпечити наявність обладнання та засобів, які відповідають типу виробництва, перебувають у справному стані та доступні для використання. Зазначені обладнання та засоби повинні бути розміщені у найбільш відповідному (придатному) місці.

3. Вимоги щодо спостереження, яке повинно здійснюватися стосовно потужностей з утримання свійської птиці

1. Оператори потужностей з утримання свійської птиці повинні забезпечити провадження та виконання програми спостереження за хворобами тварин, яка відповідає вимогам [підрозділу 2](#) розділу V цих Вимог.

2. Оператори потужностей з утримання свійської птиці повинні забезпечити взаємодію з операторами інкубаторіїв (інкубаційних цехів), на які постачаються інкубаційні яйця,

щодо відбору зразків в інкубаторії (інкубаційному цеху) для проведення лабораторних досліджень (випробувань) у рамках виконання програми спостереження за хворобами тварин, визначеної підрозділом 2 розділу V цих Вимог.

V. Програми мікробіологічного контролю та спостереження за хворобами тварин

1. Вимоги до програми мікробіологічного контролю

1. У рамках програми мікробіологічного контролю повинні відбиратись зразки від оточуючого свійську птицю середовища (зокрема зразки пилу з виробничих поверхонь (підлога, стіни, обладнання тощо), зразки шкаралупи з вивідних лотків, змиви з виробничих поверхонь тощо).

2. Зразки, зазначені в пункті 1 цього підрозділу, повинні:

1) відбиратись щонайменше кожні шість тижнів, а кожен відбір повинен включати 60 зразків;

2) піддаватись бактеріологічним дослідженням (випробуванням).

2. Вимоги до програми спостереження за хворобами тварин

1. Програма спостереження за хворобами тварин упроваджується та виконується з метою підтвердження того, що зграї, які утримуються на потужності з утримання свійської птиці, є вільними від збудників хвороб, визначених **пунктами 3 і 4** цього підрозділу.

2. Програма спостереження за хворобами тварин повинна щонайменше включати збудники хвороб та види свійської птиці, наведені в пункті 3 цього підрозділу.

3. Щодо програми спостереження за сероварами сальмонели (*Salmonella*), що мають суттєве значення для здоров'я свійської птиці, повинні виконуватися такі вимоги:

1) програма повинна бути спрямована на виявлення випадків інфікування такими збудниками:

Salmonella Pullorum: щодо *Salmonella enterica* підвиду *enterica* серовару *Gallinarum*, біохімічного варіанту (біовару) *Pullorum*;

Salmonella Gallinarum: щодо *Salmonella enterica* підвиду *enterica* серовару *Gallinarum*, біохімічного варіанту (біовару) *Gallinarum*;

Salmonella arizonae: щодо *Salmonella enterica* підвиду *arizonae* серогрупи K (O18) *arizonae*;

2) програма повинна застосовуватися щодо таких цільових видів свійської птиці:

для *Salmonella Pullorum* та *Salmonella Gallinarum*: кури (*Gallus gallus*), індики (*Meleagris gallopavo*), цесарки (*Numida meleagris*), перепели (*Coturnix coturnix*), фазани (*Phasianus colchicus*), куріпки (*Perdix perdix*) та качки (*Anas spp.*);

для *Salmonella arizonae*: індики (*Meleagris gallopavo*);

3) програма повинна включати клінічний огляд кожної зграї під час кожного періоду несучості або продуктивності в оптимальний час для виявлення відповідної хвороби;

4) у рамках програми повинен здійснюватися відбір зразків відповідно до таких вимог:

зразки повинні відбиратись від кожної зграї, яка утримується на потужності з утримання свійської птиці, для проведення серологічних та бактеріологічних досліджень (випробувань) відповідно до таких вимог: для серологічних досліджень (випробувань) відбирають кров; для бактеріологічних досліджень (випробувань) відбирають тканини трупів (зокрема печінку, селезінку, яєчники, яйцеводи та ілеоцекальну ділянку), зразки оточуючого свійську птицю середовища (зокрема змиви з виробничих поверхонь (підлога, стіни, обладнання та інші виробничі поверхні), зразки підстилки, зразки пилу з виробничих поверхонь тощо), мазки з клоаки живих птахів (зокрема живих птахів, які мають ознаки хвороби або які ідентифіковані як такі, що мають високий рівень серопозитивності);

в інкубаторіях (інкубаційних цехах) для проведення бактеріологічних досліджень (випробувань) повинні відбиратись зразки від: завмерлих ембріонів; молодняка свійської птиці, який не є кондиційним молодняком (далі — некондиційний молодняк); меконію молодняка свійської птиці; пуху або пилу з інкубаторів та зі стін інкубаторію (інкубаційного цеху);

5) схема та періодичність відбору зразків повинні відповідати таким вимогам:

на потужності з утримання свійської птиці зразки повинні відбиратись відповідно до схеми та періодичності відбору зразків, наведених у [таблицях 1 та 2](#) додатка 2 до цих Вимог;

в інкубаторії (інкубаційному цеху) зразки повинні відбиратись та піддаватись лабораторним дослідженням (випробуванням) щонайменше один раз на шість тижнів. Зазначені в цьому абзаці лабораторні дослідження (випробування) повинні проводитись щонайменше щодо одного об'єднаного зразка пуху та меконію, отриманих від молодняка свійської птиці з кожного інкубатора, а також щодо зразка відібраного або від 10 одиниць некондиційного молодняка та 10 завмерлих ембріонів з кожної зграї походження, що знаходиться в інкубаторі на дату відбору зразків, або від 20 одиниць некондиційного молодняка з кожної зграї походження, що знаходиться в інкубаторі на дату відбору зразків;

6) зразки, відібрані відповідно до вимог підпунктів 4 і 5 цього пункту, повинні піддаватись серологічним та бактеріологічним дослідженням (випробуванням). Проведення бактеріологічних досліджень (випробувань) дозволяється здійснювати замість серологічних досліджень (випробувань) або на додаток до них. Для проведення бактеріологічних досліджень (випробувань) забороняється здійснювати відбір зразків від свійської птиці та яєць, які піддавались обробці протимікробними ветеринарними лікарськими засобами протягом двох — трьох тижнів, що передують проведенню лабораторних досліджень (випробувань);

7) зразки, відібрані відповідно до вимог [підпунктів 4 і 5](#) цього пункту, підлягають такому поводженню:

пряме збагачення в селеніт-цистеїновому бульйоні для зразків посліду / меконію та кишечника або в інших відповідних середовищах, придатних для зразків, де очікується наявність конкуруючої флори;

неселективне попереднє збагачення з подальшим селективним збагаченням у соєвому бульйоні Раппапорта-Васіліадіса (RVS) або в бульйоні Мюллера-Кауфмана з тетраціаном-новобіоцином (МКТТn) для зразків (наприклад, завмерлі ембріони), щодо яких очікується мінімальна конкуруюча флора;

пряме нанесення асептично зібраних тканин на мінімально селективний агар (зокрема, агар МакКонкі);

8) під час поводження зі зразками, відібраними відповідно до вимог **підпунктів 4 і 5** цього пункту, повинні враховуватися такі вимоги:

модифіковане напівтверде середовище Раппапорта-Васіліадіса (MSRV) придатне для росту *Salmonella arizonae* (*Salmonella Pullorum* та *Salmonella Gallinarum* у зазначеному середовищі ростуть важко);

методи (методики) виявлення випадків інфікування повинні бути здатні відрізнити серологічні реакції на *Salmonella Pullorum* та *Salmonella Gallinarum* від серологічних реакцій, спричинених використанням вакцини проти *Salmonella Enteritidis* (якщо зазначена вакцина застосовується). Вакцинація проти *Salmonella Enteritidis* не повинна проводитися, якщо планується застосовувати серологічні дослідження (випробування). У разі проведення вакцинації проти *Salmonella Enteritidis* застосуванню підлягають бактеріологічні дослідження (випробування), а підтверджувальний метод (методика) повинен бути здатний відрізнити живі вакцинальні штами від польових штамів;

9) зграя вважається позитивною, якщо після позитивних результатів лабораторних досліджень (випробувань), проведених відповідно до вимог цього пункту, повторне лабораторне дослідження (випробування) відповідного типу підтверджує інфікування збудниками хвороби.

4. Щодо програми спостереження за збудниками *Mycoplasma spp.*, що мають суттєве значення для здоров'я свійської птиці, повинні виконуватися такі вимоги:

1) програма повинна бути спрямована на виявлення випадків інфікування такими збудниками: *Mycoplasma gallisepticum*, *Mycoplasma meleagridis*;

2) програма повинна застосовуватися щодо таких цільових видів свійської птиці:

для *Mycoplasma gallisepticum*: кури (*Gallus gallus*) та індики (*Meleagris gallopavo*);

для *Mycoplasma meleagridis*: індики (*Meleagris gallopavo*);

3) програма повинна включати клінічний огляд кожної зграї під час кожного періоду несучості або продуктивності в оптимальний час для виявлення відповідної хвороби;

4) у рамках програми повинен здійснюватися відбір зразків відповідно до таких вимог:

зразки повинні відбиратись від кожної зграї, яка утримується на потужності з утримання свійської птиці;

відбору підлягають кров, сперма, мазки з трахеї, хоан або клоаки, тканини трупів (зокрема, повітроносні мішки добового молодняка свійської птиці з ураженнями);

для виявлення випадків інфікування *Mycoplasma meleagridis* повинні відбиратись зразки від яйцепроводу або статевого члена індиків;

5) зразки повинні відбиратися відповідно до схеми та періодичності відбору зразків, наведених у **таблицях 3 і 4** додатка 2 до цих Вимог;

6) зразки, відібрані відповідно до вимог підпунктів 4 і 5 цього пункту, підлягають серологічним, бактеріологічним або молекулярним дослідженням (випробуванням) з використанням валідованих методів (методик), визначених законодавством про ветеринарну медицину для діагностики мікоплазмозу. Якщо зазначеним законодавством не визначено відповідні методи (методики), застосуванню підлягають методи (методики), визначені настановами Всесвітньої організації охорони здоров'я тварин;

7) зграя вважається позитивною, якщо після позитивних результатів лабораторних досліджень (випробувань), проведених відповідно до вимог цього пункту, повторне лабораторне дослідження (випробування) відповідного типу підтверджує інфікування збудниками хвороби.

VI. Вимоги до ведення записів

1. Організаційні вимоги щодо ведення записів

1. Оператори інкубаторіїв (інкубаційних цехів) та оператори потужностей з утримання свійської птиці повинні вести записи, визначені **підрозділом 2** цього розділу.

2. Ведення записів, визначених підрозділом 2 цього розділу, здійснюється в електронній або паперовій формі.

3. Оператори ринку зобов'язані зберігати записи, визначені підрозділом 2 цього розділу, не менше трьох років та відразу надавати їх на запит компетентного органу.

2. Вимоги до записів, які повинні вести оператори інкубаторіїв (інкубаційних цехів) та оператори потужностей з утримання свійської птиці

1. Оператори інкубаторіїв (інкубаційних цехів) зобов'язані щодо кожної зграї вести записи, що містять інформацію про:

1) вид та кількість добового молодняка свійської птиці (або молодняка інших видів птиці) та інкубаційних яєць, що утримуються / зберігаються в інкубаторії (інкубаційному цеху);

2) переміщення добового молодняка свійської птиці, молодняка інших видів птиці та інкубаційних яєць з потужності / на потужність. Зазначене повинно включати інформацію про:

потужність походження або потужність призначення (включаючи їх реєстраційний номер, присвоєний відповідно до законодавства про ветеринарну медицину);

дати таких переміщень;

3) кількість інкубованих яєць, щодо яких не відбулось виведення (вилуплення), та потужність подальшого призначення зазначених яєць (включаючи її реєстраційний номер, присвоєний відповідно до законодавства про ветеринарну медицину);

4) результати виведення (вилуплення);

5) будь-які програми вакцинації.

2. Оператори потужностей з утримання свійської птиці зобов'язані в межах своєї діяльності вести записи, що містять інформацію про:

1) виробничі показники (продуктивність) свійської птиці;

2) рівень захворюваності свійської птиці, яка утримується на потужності, та причини зазначеної захворюваності.

Додаток 1
до Вимог до інкубаторіїв
(інкубаційних цехів)
та потужностей з утримання
свійської птиці
(пункт 6 підрозділу 1 розділу III)

**Мінімальний перелік
спеціального одягу, спеціального взуття та засобів
індивідуального захисту**

Таблиця 1

**Мінімальний перелік спеціального одягу, спеціального взуття та
засобів індивідуального захисту для персоналу та відвідувачів
інкубаторіїв (інкубаційних цехів)**

№ п/п	Категорія осіб	Спеціальний одяг, спеціальне взуття та засоби індивідуального захисту
А	1	2
1.	Персонал з приймання та сортування яєць	Халат або комбінезон бавовняний, фартух прогумований, чоботи гумові, головний убір, рукавички гумові, маска або респіратор.
2.	Персонал з миття та дезінфекції	Комбінезон або костюм прогумований, фартух кислотостійкий, чоботи гумові, рукавички хімічностійкі, окуляри або захисний щиток, респіратор.
3.	Персонал передінкубаційної та інкубаційної зони	Халат або костюм бавовняний, взуття змінне (санітарне), головний убір, рукавички, маска медична.
4.	Персонал зони сортування за статтю та вакцинації добоного молодняка, зони пакування інкубаційних яєць та добового молодняка для відправлення	Комбінезон або халат легкий, взуття змінне (санітарне), головний убір, рукавички одноразові, маска або респіратор, захисні окуляри під час вакцинації.

5.	Персонал з миття, дезінфекції та обслуговування транспортних засобів	Костюм прогумований, фартух, чоботи гумові, рукавички хімічностійкі, респіратор, окуляри захисні.
6.	Відвідувачі (державні ветеринарні інспектори, уповноважені особи, ремонтники та ін.)	Одноразовий захисний халат, бахіли або гумові чоботи, шапочка, маска, рукавички одноразові.

Таблиця 2

Мінімальний перелік спеціального одягу, спеціального взуття та засобів індивідуального захисту для персоналу та відвідувачів потужностей з утримання свійської птиці, а також спеціалістів ветеринарної медицини, які здійснюють ветеринарне обслуговування зазначених потужностей

№ п/п	Категорія осіб	Спеціальний одяг, спеціальне взуття та засоби індивідуального захисту
А	1	2
1.	Персонал, що здійснює догляд за свійською птицею	Халат або комбінезон бавовняний, чоботи гумові або калоші, головний убір, рукавички, маска або респіратор.
2.	Персонал з приготування, роздавання та зберігання кормів	Халат або комбінезон бавовняний, фартух прогумований, чоботи гумові, рукавички, головний убір, маска пилозахисна або респіратор.
3.	Персонал з прибирання, видалення посліду, дезінфекції та інших заходів, пов'язаних з використанням хімічних речовин (в тому числі біоцидів (біоцидних продуктів))	Комбінезон або костюм прогумований, чоботи гумові, фартух прогумований, рукавички хімічностійкі, окуляри захисні, респіратор.
4.	Персонал з обслуговування транспортних засобів (перевезення свійської птиці, кормів)	Костюм або комбінезон, чоботи гумові, рукавички захисні, окуляри, респіратор.

5.	Спеціалісти ветеринарної медицини, які здійснюють ветеринарне обслуговування потужності з утримання свійської птиці	Халат або костюм бавовняний, фартух водонепроникний, чоботи гумові, рукавички, головний убір, маска або респіратор; під час роботи з вакцинами — захисні окуляри / щитки.
6.	Відвідувачі (державні ветеринарні інспектори, уповноважені особи, ремонтники та ін.)	Одноразовий халат, бахіли або гумові чоботи, шапочка, маска, рукавички одноразові.

Додаток 2
до Вимог до інкубаторіїв
(інкубаційних цехів)
та потужностей з утримання
свійської птиці
(підпункт 5 пункту 3
підрозділу 2 розділу V)

Схема та періодичність відбору зразків

Таблиця 1

Схема та періодичність відбору зразків з метою виявлення випадків інфікування *Salmonella Pullorum* та *Salmonella* *Gallinarum*

№ п/п	Вид тварин	Час відбору зразків		Кількість птахів, від яких відбирають зразки/ Кількість зразків, які відбирають від оточуючого свійську птицю середовища
		Племінна свійська птиця	Продуктивна свійська птиця	
А	1	2	3	4
1.	Кури (<i>Gallus gallus</i>)	під час яйцекладки	під час виробництва — не рідше одного разу на рік	60
2.	Індики (<i>Meleagris gallopavo</i>)			
3.	Цесарки (<i>Numida meleagris</i>)			
4.	Перепели (<i>Coturnix coturnix</i>)			
5.	Фазани (<i>Phasianus colchicus</i>)			
6.	Куріпки (<i>Perdix perdix</i>)			
7.	Качки (<i>Anas spp</i>)			

Таблиця 2

**Схема та періодичність відбору зразків з метою виявлення
випадків інфікування *Salmonella arizonae***

№ п/п	Вид тварин	Час відбору зразків		Кількість птахів, від яких відбирають зразки/ Кількість зразків, які відбирають від оточуючого свійську птицю середовища
		Племінна свійська птиця	Продуктивна свійська птиця	
А	1	2	3	4
1.	Індики (<i>Meleagris gallopavo</i>)	під час яйцекладки	під час виробництва — не рідше одного разу на рік	60

Таблиця 3

**Схема та періодичність відбору зразків з метою виявлення
випадків інфікування *Mycoplasma gallisepticum***

№ п/п	Вид тварин	Час відбору зразків		Кількість птахів, від яких відбирають зразки
		Племінна свійська птиця	Продуктивна свійська птиця	
А	1	2	3	4
1.	Кури (<i>Gallus gallus</i>)	у віці 16 тижнів	під час виробництва кожні 90 днів	60
		під час яйцекладки		60
		далі — кожні 90 днів		60
2.	Індики (<i>Meleagris gallopavo</i>)	у віці 20 тижнів	під час виробництва кожні 90 днів	60
		під час яйцекладки		60
		далі — кожні 90 днів		60

Таблиця 4

**Схема та періодичність відбору зразків з метою виявлення
випадків інфікування *Mycoplasma meleagridis***

№ п/п	Вид тварин	Час відбору зразків		Кількість птахів, від яких відбирають зразки
		Племінна свійська птиця	Продуктивна свійська птиця	
А	1	2	3	4
1.	Індики (Meleagris gallopavo)	у віці 20 тижнів	під час виробництва кожні 90 днів	60
		під час яйцекладки		60
		далі — кожні 90 днів		60

Про затвердження Вимог до інкубаторіїв
(інкубаційних цехів) та потужностей з утримання
свійської птиці
Наказ; Мінекономіки (з 2025) від 20.02.2026 № 2892
Прийняття від **20.02.2026**
Постійна адреса:
<https://zakon.rada.gov.ua/go/z0317-26>

Законодавство України
станом на 04.05.2026
набирає чинності

z0317-26

Публікації документа

- Офіційний вісник України від 03.04.2026 — 2026 р., № 28, стаття 1969, код акта 138333/2026